

BİR PROPAGANDA ARACI OLARAK İNTERNET YAYINCILIğI: AHSEN TV ÖRNEğİ

USING INTERNET PUBLISHING AS A PROPAGANDA MEDIUM: AHSEN TV

Dila Naz Madenođlu¹

İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
İstanbul

Özet: Medya ve propaganda üzerine yapılmış birçok çalışma olsa da, internet yayıncılığında propagandayı konu alan yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır. Çalışma, internet yayıncılığının interaktif yapısı sayesinde, kullanıcılar ile girdiği etkileşim sonucu ortaya çıkan sonuçları konu almaktadır. Bu çalışma kapsamında Ahsen TV isimli internet üzerinden yayıncılık yapan kuruluşun derlediği sokak röportajları incelenecek, röportaj içeriklerinin başlık ve açıklamalar ile tutarlılığı irdelenecektir. Ahsen TV isimli kuruluşun internet sitesinde sokak röportajlarının yanı sıra farklı içerikler bulunsa da, bu içerikler çalışmaya dahil edilmemiştir. Sokak röportajlarının incelenmesi bağlamında yapısal çözümleme yöntemi ile başlık ve açıklamada vaat edilen unsurların içerik ile ne ölçüde örtüştüğü analiz edilecektir. Analizler sonucunda ortaya çıkacak olası bulgu, Ahsen TV'nin web sitesinde bulunan sokak röportajlarından, web sitesini takip eden kişiler tarafından favoriye alınmış siyasi içerikli olanlar üzerinden propaganda yapıldığıdır. Amaç, analizler sonucunda ortaya çıkan verilerde, tutarlılığı düşük olarak saptanan videolarda bulunan provokatif unsurların, propagandist bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahsen TV, propaganda, provokatif, internet yayıncılığı

Extended Abstract: There have been several studies concerning media and propaganda, however there are no sufficient studies about Internet publishing and propaganda. This study focuses on the results of the interaction between Internet and its users on account of Internet's interactive structure. Within this study, the street interviews compiled by Ahsen TV, which is an Internet publishing establishment will be examined and the consistency between the name, explanation and the content of the street interviews will be analyzed. In this context, by using the structural analysis method, it will be examined how cohered the elements that are promised in the name and the explanation of the videos with the content, in the video. The possible findings as a result of the analysis is, a political propaganda is being made by the street interview videos that are being published on Ahsen TV's website, which are chosen as favorites by the followers of the website that contain political contents. The aim is to put forth that the provocative elements in the videos that have low consistency, also contain propagandist quality.

¹ dilanazmadenoglu@gmail.com

In the past, media organs such as newspapers, journals, radio, television etc. were being used to broadcast information to the masses; however nowadays, with the progress of technology, the information can reach to larger masses and faster than it used to be. Internet access allowed people to engage with the information both actively and passively, thus carried news reporting to an interactive platform. The unifying power of Internet publishing allowed different mediums such as newspapers, journals, radio and television to be accumulated in one platform and let the information spread to different places by linking the masses together. Within the concept of Internet journalism, some contents that were not published in any kind of medium could partake as well as the online version of printed journals/newspapers. It can be seen that the reader could interact with the news by carrying the printed journals/newspapers on an online platform. In this case, the reader's status is changed from a one-sided participation to an interactive attendance. It is possible to reach the information, created by Internet journalism from every environment that contains Internet connection, as opposed to printed journalism. Because of the limited page numbers, the printed journalism can only advert to the issues that the general reader population might concern; on the other hand, because the Internet journalism has no page number limitation, the contents got to be more personalized. The printed journalism is limited as local, regional or national, but the Internet journalism eliminated this separation. By transferring printed journalism to Internet journalism the reader/participant could take an active part on news production and content output. However this situation brought up the ethic questions as well, because with the interactive participation of the user, the production of news/contents could get more personalized instead of more professional.

Producing unproven news, personalized contents, and inconsistency of the headline with the content could cause some ethical problems alongside with propaganda and provocation. The contents, which are unethical and/or provocative, could be used as a propaganda tool under the name of journalism. The relationship between propaganda and news that the masses don't usually distinguish coincides with the aim of the groups who wanted to make propaganda, because the propaganda, which is being perceived as news, achieves its goals faster. With the development of media and the increase of technological facilities, both the quality and quantity of propaganda has changed. Evolution of technology and increment of Internet connection let more people to make propaganda via Internet broadcasting. Propagandas over media can turn into a provocative content that incites individuals or groups. The interactive environment on Internet publishing can become a suitable place for propaganda and provocation and can reduce propaganda making to individuals. By the conversion of reader, listener or spectator into a participant, propaganda can be made on the people who are exposed to the provocative content thus, unethical productions can be created.

Within this study, unethical, propagandist and provocative elements in the street interviews that are politically motivated which are picked as favorites on the website of the establishment called "Ahsen TV" are determined and it is examined if there is a propaganda making or not in the videos within Ahsen TV. In this research the consistency between Ahsen TV's street interview's headlines and explanations are examined.

This study is limited with Ahsen TV, which is broadcasting online. In this study, the videos on the website of Ahsen TV that are in the section of street interviews which were chosen as favorites were used. For the study, 12 videos that contain political headlines were chosen out of 37 videos that were chosen as favorites. The hypothesis of this study is that people via various Internet channels or social networks are following Ahsen TV. Ahsen TV is the chosen sample out of online broadcasting establishments for this study. In this study, the headlines and explanations of politically entitled street interviews on Ahsen TV are going to be analyzed by structural analysis.

Keywords: *Ahsen TV, propaganda, provocative, Internet publishi*

Giriş

Geçmişte gazete, dergi, radyo, televizyon vb. yayın organları aracılığı ile kitlelere bilgi vermek amacıyla üretilen haber, günümüzde teknolojinin de ilerlemesi ile daha geniş kitlelere, daha hızlı bir şekilde yayılabilmektedir. İnternet erişimi, okuyucunun haber ile hem etken hem de edilgen olarak etkileşime geçmesine olanak sağlamış, haberciliğin interaktif bir platforma taşınmasını mümkün kılmıştır. İnternet günümüzde yalnızca enformasyonun yayılmasına olanak veren bir araç olarak değil, aynı zamanda enformasyonun yeniden üretildiği ve yeni biçimlerde sunulduğu bir ortam haline gelmiştir (Karaduman, 2002:171). Geleneksel medya dahilinde okuyucu yalnızca bilgi edinen taraf olmakla sınırlandırılmış iken, günümüzde internet üzerinden yapılan habercilik anlayışı ile okuyucu aynı zamanda haber üreten konumuna da geçebilmektedir. İnternette herkes katılımcı, enformasyon tüketicisi ve üreticisi konumundadır.² İnternet yayıncılığının birleştirici gücü, gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi farklı mecraların tek platformda toplanmasına olanak tanımış, kişi ve kitleleri birbirine bağlayarak enformasyonun farklı noktalara yayılmasını mümkün kılmıştır.³ İnternet yayıncılığını; internet gazeteciliği, internet radyoculuğu ve internet televizyonculuğu olarak üç başlık altında incelemek mümkündür (Varol, 2011:3). “1990’lardan itibaren internetin sivil kullanıma açılması ve bu süreçte eşlik eden çeşitli teknolojik ve ekonomik gelişmeler internetin haber sunumu için yeni bir ortam olarak kullanılmasını mümkün kılmış; iletişim alanı içinden ve dışından çeşitli aktörler farklı güdülerle internet gazeteciliği uygulamalarını hızla hayata geçirmiştir.” (Geray ve Aydoğan, 2010:305)

Deuze, gazetecilik ve diğer kitle iletişim arasındaki sınırların kalkmasından dolayı gazeteciliğin boyut değiştirdiğini belirtmiştir (Deuze, 2007:141). İnternet gazeteciliği kapsamında basılı gazetenin çevrimiçi karşılığının yanı sıra, basılı olmayan ve/veya herhangi bir mecrada yayımlanmamış içerikler de yer alabilmektedir. Basılı gazeteciliğin çevrimiçi platforma taşınması ile, okuyucuların haber ve içeriklere yorum yapabildiği görülebilmektedir. Bu durum kişinin konumunu, tek taraflı etkileşim olan okuyuculuktan, interaktif bir etkileşim sağlayan katılımcılığa taşımıştır. İnternet gazeteciliği kapsamında oluşturulan haber ve/veya içeriğe, basılı gazeteden farklı olarak internet ağı bulunan her ortamdan erişim sağlamak mümkündür. Basılı gazetede sayfa sayısının sınırlı olması nedeniyle, okuyucuların tümünü ilgilendirebilecek genel konulara değinilirken internet gazetesinde sayfa sınırlamasının olmaması, haber ve/veya içeriklerin de kişiselleşmesine yol açmıştır. Basılı gazeteler yerel, bölgesel veya ulusal olarak sınıflandırılmakta iken, internet gazeteciliğinde bu ayırım ortadan kalkmıştır. Misal, yerel gazete yalnızca bölge insanının eriştiği bir mecra olmaktan çıkmış, internet erişimi olan her insan tarafından erişilebilir hale gelmiştir (Varol:5). Boczkowski’nin, basılı gazete ve internet gazeteciliğini karşılaştırdığı tablosunda, iki platform arasındaki habercilik ve katılımcılık anlayışının değişimi görülebilmektedir.

Tablo 1: Boczkowski’nin Basılı Gazetecilik ve İnternet Gazeteciliği Karşılaştırması (Boczkowski, 2005:65)

Basılı Gazete	İnternet Gazeteciliği
Genelleştirilmiş haber	Özelleştirilmiş, kişiselleştirilmiş haber
Fiziksel olarak sınırlı	Fiziksel olarak sınırlı değil
Mekânsal olarak sınırlı	Mekânsal olarak sınırlı değil
Zamansal olarak sınırlı	Zamansal olarak sınırlı değil
<ul style="list-style-type: none"> Sınırlı süre Sabit genel üretim döngüleri 	<ul style="list-style-type: none"> Sınırlı olmayan süre Değişken genel üretim döngüleri
Sınırlı medya	Sınırlı olmayan medya (multimedya)
Gazetecinin ürettiği içerik	Kullanıcının ürettiği içerik

³ Bu noktada McLuhan’ın “Küresel Köy” kavramından bahsetmekte fayda vardır. McLuhan’ın 1960’larda ortaya attığı küresel köy kavramı, bilişim devriminin sonucunda dünyanın tek bir mekan olarak yoğunlaşmasını ve insanların birbirinden haberdar olmasını ifade eder (Davut, 2009:2).

Genelde sabit	Genelde dinamik
---------------	-----------------

Gazeteciliğin basılı olandan internet ortamına aktarılması sonucunda okuyucu/kullanıcının da haber üretiminde aktif rol alabilmesi ve içerik üretebilmesi, etik sorunlarını da gündeme getirmiştir; zira kullanıcının interaktif katılımı ile haber ve/veya içerik üretimi profesyonellikten uzaklaşarak kişiselleşebilmektedir.

Gelişen teknolojiden gazetecilik gibi radyoculuk da faydalanmıştır. Geleneksel radyodan farklı olarak internet üzerinden yayın yapan radyo kanallarına internet bağlantısı olan her yerden ulaşmak mümkündür. Gazetecilikle benzer şekilde, yerel yayın yapan radyo istasyonlarının internet üzerinden yayın yapması, içeriği daha uzağa ulaştırabilmekte ve daha fazla kişiye eriştirebilmektedir (Varol:6).

Gazete ve radyo gibi, televizyon da internet yayıncılığında yer bulmuştur. TV kanallarından erişilebilmekte olan içerik, internet bağlantısı yolu ile çevrimiçi bir platforma taşınmıştır. Televizyonda yayınlanan içeriğin internet ortamına taşınması ile yayına, zaman ve mekanından bağımsız olarak ulaşılabilir hale gelmiştir. Aynı zamanda radyo ve gazete örneğinde olduğu gibi internet televizyonunda da yerel, bölgesel, ulusal gibi sınırlar ortadan kalkmış; örneğin, yerel bir televizyonun internet üzerinden yayınlanması ile içerik herkes tarafından erişilebilir hale gelmiştir (Varol).

İnternet yayıncılığının, internete erişimi olan herkese ulaşabilmesi, haber ve/veya içeriğin yayılmasını hızlandırırken, haber ve/veya içerik ile oluşan etkileşimi de arttırmıştır. Okuyucu, dinleyici veya izleyicinin haber ve/veya içerik ile interaktif bir şekilde etkileşime geçebilme imkanı, özellikle internet yayıncılığında etik sorunlarını da gündeme getirebilmektedir.

“Medya pratiklerinde etik ile ilgili önde gelen sorunların başında doğruluk; nesnellik; yansızlık ve denge; doğru temsil; uyduru, gündem saptırma (haber olmayan haberler verme, haber düzenleme gibi), gerçeklik; kaynakların dürüstlüğü, geçerliliği ve uygunluğu; aynı görüntüyü durmadan tekrar tekrar sunma; ‘biraz sonra’ gibi oltalarla kandırma, ortak ve olası çıkar bağı olan güçlerle iyi ilişkiler kurup onları iyi temsil etmek, yasal haklara, kişi haklarına uymamak gelmektedir” (Erdoğan, 2006:23)

Özel yaşamın deşifre edilmesi, içeriğin asıl kaynağının gösterilmemesi, üretilen içeriklerin olgunlaşmadan yayımlanması, manşetten verilen başlıkların belirsizleşmesi ve zorunlu reklama maruz bırakılmak, dilin özensiz kullanılması (Varol:9-11) yanı sıra, doğruluğu kanıtlanmamış haberlerin yapılması, içerik üretiminin kişiselleştirilmesi ve haber başlıklarının içerik ile tutarsızlığı, etik açıdan sorun yaratabilmekte, provokasyon ve propagandaya sebep olabilmektedir. Etik olmayan ve/veya provokatif içerikler, haber adı altında propaganda amacı ile üretilmektedir. Propaganda ve haber arasında kitlelerin çoğu zaman ayırt edemediği bir ilişki bulunması, propaganda yapmaya çalışan kişi veya grupların amacı ile örtüşmektedir; zira haber olarak algılanan propaganda hedefine daha kolay ulaşabilmektedir. Medyanın gelişmesi ve teknolojik imkanların da artmasıyla propagandanın hem niteliği hem de niceliği değişmiştir. Kitle iletişim araçlarının propaganda amaçlı kullanımı tarafsızlık, bilgi verme, kamunun öğrenme hakkı gibi değerlendirmelerin arkasına saklanmıştır (Arikan, 2010:31-33). Teknolojinin evrimi ve internet erişiminin artışı, internet yayıncılığı üzerinden daha fazla kişinin propaganda yapabilmesine imkan vermiştir. Chomsky ve Herman’ın propaganda modeli, servet ve güç eşitsizliğine, onun kitle medyasının çıkarları ve seçimleri üzerindeki çok boyutlu etkisine odaklanır; hangi yollarla paranın ve gücün basılmaya uygun haberleri süzgeçten geçirebildiğini, muhalefeti marjinalleştirdiğini, hükümetin ve hakim özel çıkar gruplarının mesajlarını halka iletebildiğini ortaya çıkarır. Chomsky ve Herman propaganda modellerindeki temel bileşenleri ya da haber süzgeçleri kümesini; hakim kitle medyası firmalarının büyüklüğü, tekelleşmiş mülkiyeti, sahibinin serveti ve kar yönelimi; kitle medyasının temel

gelir kaynağı olarak reklamcılık; medyanın, hükümet, iş dünyası ve bu temel kaynakların ve gücün faillerinin finanse ettiği ve onayladığı ‘uzmanlar’ın sağladığı bilgilere dayanması; medyayı disiplin altına alan bir araç olarak ‘tepki üretimi’; ve ulusal bir din ve denetim mekanizması olarak ‘anti-komünizm’ başlıkları altında toplamıştır (Herman ve Chomsky, 2012:72). Faaliyet gösterdiği alanlara göre değişiklik gösteren propaganda türleri, iç ve dış propaganda; genel, sınırlı ve ferdi propaganda; siyasi, ekonomik, kültürel askeri propaganda; kişisel propaganda ve kitlesel propaganda; politik propaganda ve sosyolojik propaganda; karışıklık propagandası ve bütünleşme propagandası; dikey propaganda ve yatay propaganda; akılcı propaganda ve duygusal propaganda; beyaz veya açık propaganda; gri veya bulanık propaganda; kara veya sinsi propaganda; stratejik propaganda; taktik propaganda; işgal propagandası; karşı propaganda olarak tasnif edilebilmektedir. Daha çok yıkıcı ve karşıtlık niteliği taşıyan propaganda türü olan karışıklık propagandası, genellikle kitleleri başkaldırmaya kışkırtan bir faaliyet olup, provokasyonlar yaratabilmektedir (Kalender, 2007:23-31). Medya üzerinden yapılan propagandalar, kişi veya grupları kışkırtarak provokatif bir içeriğe dönüşebilmektedir. İnternet yayıncılığında oluşan interaktif ortam propaganda ve provokasyona uygun bir alan haline gelebilmekte ve propaganda üretimini kişiye indirgeyebilmektedir. Okuyucu, dinleyici veya izleyicinin katılımcıya dönüşmesi ile de, içeriğe maruz kalanları kışkırtacak provokatif söylemler üzerinden propaganda yapılabilen, etik olmayan üretimler oluşturulabilmektedir.

Bu çalışma kapsamında internet ortamı üzerinden yayıncılık yapan “Ahsen TV” isimli kuruluşun, web sitesi bünyesinde favori almış siyasi içerikli sokak röportajlarında bulunan, etik olmayan, propagandist ve provokatif unsurlar belirlenmiş ve Ahsen TV bünyesinde üretilen videolarda propaganda yapılıp yapılmadığı incelenmiştir. Bu inceleme dahilinde Ahsen TV’nin sokak röportajlarının başlık ve açıklamalarının, içerik ile tutarlılığı irdelenmiştir.

Çalışma, internet üzerinden yayıncılık yapan Ahsen TV ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada, Ahsen TV’nin web sitesinde yer alan sokak röportajları bölümünde, favorilere eklenmiş videolar kullanılmıştır. Çalışma için, favorilere eklenmiş 37 video arasından, siyasi içerikli başlığa sahip olan 12 video seçilmiştir. Çalışmanın varsayımı, Ahsen TV’nin kişiler tarafından çeşitli internet kanalları veya sosyal ağlar üzerinden takip edildiğidir. Çalışmanın evreni internet yayıncılığı yapan kuruluşlar, örnekleme ise Ahsen TV’dir. Çalışmada, Ahsen TV isimli internet yayıncılığı yapan web sitesinde bulunan, siyasi içerikli sokak röportajlarının başlık ve açıklamaları, yapısal çözümleme yoluyla irdelenmiştir.

1. Bulgular ve Yorum:

Ahsen TV, internet üzerinden yayıncılık yapan, çeşitli konularda içerik üreten ve bu üretimleri kitleler ile paylaşmaya yönelik kurulmuş bir web sitesidir. Ahsen TV isimli web sitesinde, “Ana sayfa”, “Tüm Videolar”, “Sokak Röportajları”, “Haber”, “Sohbetler”, “Kısa Filmler”, “Sosyal Deney” ve “Beğendiklerin” olmak üzere sekiz tane sekme bulunmaktadır. “Sokak Röportajları” sekmesinde yer alan videolar, tarihe (kronolojik), başlığa (alfabetik), gösterime (izlenme sayısı), favoriye (beğenilme sayısı) ve yorumlara (yapılan yorum sayısı) göre sıralanabilmektedir. İzlenen bir videoya yorum yapabilmek veya favoriye alabilmek için, Ahsen TV isimli web sitesine kayıt olmak ve giriş yapmak gerekmektedir. Bu noktada Ahsen TV’nin yalnızca birtakım internet kanalları veya sosyal paylaşım siteleri üzerinden takip edilmediğini, Ahsen TV’nin kendi web sitesinin de takipçilerinin bulunduğunu vurgulamakta fayda vardır. Sokak röportajları sekmesinde yer alan videolar, favori sayısına göre sıralandığında, 37 video ile karşılaşılmaktadır.⁴ Bunlar; “Sarıgöllü Psikopat Emrah’ın Sizi Ekranı Kilitleyecek Yeni Videosu:”, “Kafir Gavurla Bir Müslüman Müslüman Bir Değil Neden?”, “Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Böyle Müdahale Etti”, “Medrese Talebesinden İŞİD’in Çirkin Yüzünü Dinleyelim”, “Tarkan’ın Korumasının Dudak Uçuklatan Konuşması”, “Sultan İkinci Abdulhamid Han Sevdalısı Suriyeli Çocuk”, “Fettullah GÜLEN’i Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu’nun Kıyasıya Bir Tartışması”, “Ahsen Tv’yi Gülme

⁴ Çalışmada 16 Aralık 2015 verileri kullanılmıştır.

Krizine Sokan Cevap”, “Eşek dokuz türlü yüzgeç bilir, denize düşünce hepsini unuttur, boğulur”, “Sizce Bir ERKEK Nasıl Giyinmeli?”, “2018 Yılında İsrail Haritadan Silinecek”, “CHP’li Gencin ŞOK İtirafı ‘CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı’”, “Allah’u Teala’yı Tarif Edebilir misiniz?”, “Ülkeyi Karıştıran ‘The Pianist’ Paylaşımını Yapan Genç Bakın Kim Çıktı?”, “20 Sene Önce Dininizi rahat Yaşayabiliyor muydunuz?”, “Kemalistlerin CHP’sine TARİH dersi ile İnce Ayar Veren Öğretmen”, “Milli Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan’a Oy Veririm”, “Kafası Güzel ‘HAPLI’ Genç Sonunda Böyle Tövbe Etti – Elhamdulillah”, “PKK Terörü Biter mi? Akan kan durur mu?”, “Ahsen Tv Muhabirini Kafadan Koparan Genç :)” “Ehlişünnet Tv Yayın Hayatına İlk Deneme Çekimi ile Böyle Başlamıştık”, “Ahsen Tv Muhabirini Çıldırtan HDP’li Genç”, “Röportaja Kulak Misafiri Olan Bu Adam’a Hayran Kalacaksınız :)”, “Ak Parti’yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler”, “Şeytana ve Nefsine Uyan Genç”, “Ne Dediğini Bilemeyen Gencin Gülme Krizine Sokan Hareketleri :)”, “Muhabir soru sorduğuna pişman eden Mücahid Amca”, “Osmanlı Torunu İşte Böyle Kükrer !!”, “Erdoğan’ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik”, “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat’ın İslam Hakkındaki Görüşleri”, “Cesur Yürekli Kız PKK’ya Meydan Okudu”, “Ak Parti Kürt Düşmanı mı?”, “Erdoğan Düşmanı Gence Ahsen Tv’den Osmanlı Tokadı”, “Muhalefet’i Şoka Sokan Soru!”, “Çinlilere Korkutan Tekbir Sesleri”, “Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü genç”, Psikopat Gencin Esprileriyle Kırıp Geçiren Konuşması”⁵ isimli videolardır.⁶ Başlıklarına göre favori almış sokak röportajlarında %13,5 oranında dini, %27 oranında toplumsal, %32,4 oranında siyasi, %27 oranında diğer konular ele alınmıştır. Favori alan siyasi içerikli sokak röportajları, “Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Böyle Müdahale Etti”, “Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü genç”, “Erdoğan Düşmanı Gence Ahsen Tv’den Osmanlı Tokadı”, “Ak Parti Kürt Düşmanı mı?”, “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat’ın İslam Hakkındaki Görüşleri”, “Erdoğan’ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik”, “Ak Parti’yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler”, “Ahsen Tv Muhabirini Çıldırtan HDP’li Genç”, “Milli Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan’a Oy Veririm”, “Kemalistlerin CHP’sine TARİH dersi ile İnce Ayar Veren Öğretmen”, “CHP’li Gencin ŞOK İtirafı ‘CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı’”, “Fettullah GÜLEN’i Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu’nun Kıyasıya Bir Tartışması” olmak üzere 12 videodan oluşmaktadır. Çalışmanın devamında siyasi içerikli favori almış sokak röportajlarının başlıkları ve videoların altında bulunan açıklamaların, videoların içerikleri ile olan tutarlılığı incelenecek; başlık ve içerik üzerinden bir propaganda yapılıp yapılmadığı saptanacaktır.

1- Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Böyle Müdahale Etti⁷

Mekan: Bakırköy

Kişi Sayısı: 6

Süre: 4.01

Açıklama: “Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Sözlü Böyle Saldırlar CHP adam Erdoğan Düşmanlığından dolayı HDP’lilerle Aynı Safta”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Böyle Müdahale Etti”

Vaat Edilen:

- Ahsen TV’ye müdahale edilmiştir.
- Ahsen TV’ye müdahale eden kişiler HDP’li olduklarını beyan etmiştir.
- HDP’liler PKK savunucusudur.

Açıklama: “Pkk Savunucusu HDP’liler Ahsen Tv’ye Sözlü Böyle Saldırlar CHP adam Erdoğan Düşmanlığından dolayı HDP’lilerle Aynı Safta”

⁵ Video başlıklarındaki yazım yanlışları ve gramer hataları düzeltilmemiş, web sitesinde yer alan başlıklar birebir alınmıştır.

⁶ Videolara ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/sokak-roportajlari/> erişim: 31.12.2015

⁷ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/pkk-savunucusu-hdpliler-ahsen-tvye-boyle-mudahale-etti/> erişim: 16.12.2015

Vaat Edilen:

- HDP'li olduğunu beyan eden kişiler vardır.
- HDP'liler PKK'yı savunmuştur.
- PKK savunan HDP'liler Ahsen TV'ye sözlü saldırıda bulunmuştur.
- CHP'li olan bir adam vardır.
- CHP'li adam Erdoğan düşmanıdır.
- CHP'li adam HDP'liler ile birlikte Ahsen TV'ye sözlü saldırıda bulunmuştur.

Videoda, sokak röportajı başlığı altında yer alan videonun bir çıkış sorusu bulunmamaktadır. Başlıkta iddia edildiği üzere videoda, Ahsen TV'ye bir müdahale bulunmamaktadır. Muhabirin röportaj yaptığı kişiler ile görüşleri uyuşmamaktadır; bu yüzden muhabir, kendi görüşlerini kabul ettirebilmek için röportaj yaptığı kişiler ile tartışmakta ve onlara müdahale etmektedir. Bu noktada röportaj, karşılıklı bir tartışmaya dönüşmekte ve video, sokak röportajı niteliğini kaybetmektedir. Röportaj yapılan kişiler HDP'li olduklarına dair bir beyanda bulunmamaktadır. Röportaj yapılan kişiler aynı zamanda PKK'yı savunduklarına dair bir beyanda da bulunmamaktadır. CHP'li olduğu iddia edilen kişinin, bu nitelendirmeyi doğrulayacak bir söylemi bulunmamaktadır. CHP'li olduğu iddia edilen kişinin Erdoğan düşmanlığı ile ilgili de herhangi bir beyanı bulunmamaktadır. CHP'li olduğu iddia edilen kişi, muhabire hakaret ederek sözlü saldırıda bulunmuştur. CHP'li olduğu iddia edilen kişi, videonun sonunda röportaja bir müdahale girişiminde bulunmuştur; ancak HDP'li olduğu iddia edilen kişilerle birlikte gerçekleştirilen bir eylem bulunmamaktadır.

Videonun başlık ve açıklaması, içeriği ile %14,2 oranında tutarlılık göstermektedir. Videonun başlığına ve açıklamasına bakılarak içeriği, vaat edilenleri karşılamamaktadır. İçerikte bulunmamasına rağmen, başlık ve açıklamada kişilerin HDP'li, PKK savunucusu ve CHP'li olarak nitelendirilmesi etik olmamakla birlikte, provoke edicidir. Başlık ve açıklamada kişilerin belirli siyasal görüş ve ideolojik yönelimler üzerinden lanse edilmesi, kişileri ötekileştirmekte, özgürlüklerine müdahale etmekte ve onları olası bir hedef haline dönüştürebilmektedir. Bu bağlamda Ahsen TV'nin internet sitesi üzerinden yayınladığı bu videonun, kışkırtıcı ve ayrıştırıcı bir niteliğe sahip olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır.

2- Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü genç⁸**Mekan:** Bakırköy**Kişi Sayısı:** 1**Süre:** 9.09**Açıklama:** "Sokak ropörtajlarında Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü gencii dinliyorsunuz iyi seyirler."**Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:****Başlık:** "Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü genç"**Vaat Edilen:**

- Ahsen TV muhabirinin muhatap olduğu kişi ülkücü olduğunu beyan etmiştir.
- Ülkücü genç, Ahsen TV muhabirinin susmasına sebep olmuştur.

Açıklama: "Sokak ropörtajlarında Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü gencii dinliyorsunuz iyi seyirler."**Vaat Edilen:**

- Sokak röportajı yapılmıştır.
- Röportaj yapılan genç ülkücü olduğunu beyan etmiştir.
- Ülkücü genç Ahsen TV muhabirinin susmasını sağlamıştır.

⁸ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/ahsen-tv-muhabirini-susturan-ülkücü-genc/> erişim: 16.12.2015

Videoda, sokakta gerçekleştirilen röportajın bir çıkış sorusu bulunmamaktadır. Röportaj yapılan kişiye videonun sonunda muhabir tarafından ülkücü olup olmadığı sorulmakta, kişi ülkücü değil milliyetçi olduğunu belirtmektedir. Muhabirin aynı soruyu tekrar sorması ile soru yönlendirici bir nitelik kazanmaktadır. Röportaj yapılan kişinin muhabiri susturması gibi bir durum bulunmamaktadır, muhabir kendi inisiyatifi ile konuşmamaktadır.

Videonun başlık ve açıklaması, içeriği ile %50 oranında tutarlılık göstermektedir. Videonun başlığını ve açıklamasını belirli bir ideolojiye dayandırmak adına muhabir, kişiyi manipüle etmektedir. Bu noktada sokak röportajı yaptığını belirten kişinin, muhabirlik konseptinden uzaklaştığını belirtmek mümkündür. Röportaj yapılan kişinin bu durumu kabul etmesinden dolayı etik olmayan bir durum bulunmasa dahi sorunun yönlendirici olması, videonun niteliğini değiştirebilmektedir.

3- Erdoğan Düşmanı Gence Ahsen Tv'den Osmanlı Tokadı⁹

Mekan: Belirsiz

Kişi Sayısı: 1

Süre: 0.48

Açıklama: "Cumhurbaşkanlığı sarayına kafayı takan gence Ahsen Tv Muhabirinden Osmanlı Tokadı"

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: "Erdoğan Düşmanı Gence Ahsen Tv'den Osmanlı Tokadı"

Vaat Edilen:

- Videoda yer alan kişi Erdoğan düşmanı olduğunu beyan etmiştir.
- Ahsen TV muhabiri bu kişiye cevap vermiştir.
- Muhabir, Erdoğan düşmanı kişiye sert ve etkili bir uyarıda bulunarak kendi üstünlüğünü kabul ettirmiştir.

Açıklama: "Cumhurbaşkanlığı sarayına kafayı takan gence Ahsen Tv Muhabirinden Osmanlı Tokadı"

Vaat Edilen:

- Röportaj yapılan kişi, cumhurbaşkanlığı sarayı hakkında konuşmuştur.
- Kişi, cumhurbaşkanlığı sarayını saplantı haline getirmiştir.
- Ahsen TV muhabiri, röportaj yapılan kişiye cevap vermiştir.
- Muhabir, verdiği sert ve etkili cevap ile kendi üstünlüğünü kişiye kabul ettirmiştir.

Videoda, sokakta gerçekleştirilen röportajın bir çıkış sorusu bulunmamaktadır. Röportaj yapılan kişi, Erdoğan düşmanı olduğuna dair bir açıklamada bulunmamaktadır. Muhabir, kişinin konuşmasını engellemiş, kişiye müdahale etmiştir. Kişi, cumhurbaşkanlığı sarayı ile ilgili bir eleştiride bulunmuş; ancak bu durumu saplantı haline getirdiğini belli eden bir beyanda bulunmamıştır. Videoda muhabirin söylemlerinin bir kısmı görsel efekt kullanımı yolu ile vurgulanmış, kullanılan müzik yoluyla video dramatize edilmiştir. Videoda muhabirin görüşünü yansıtan cümlelerin kurgu kullanımı ile öne çıkarılması, videoyu nesnellikten uzaklaştırmaktadır.

Videonun başlık ve açıklaması, içeriği ile %40 oranında tutarlılık göstermektedir. Videonun başlığına ve açıklamasına bakılarak içeriği, vaat edilenleri karşılamamaktadır. İçerikte bulunmamasına rağmen, başlık ve açıklamada kişinin Erdoğan düşmanı olarak nitelendirilmesi etik olmamakla birlikte, provoke edicidir. Videoda,

⁹ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/erdogan-dusmani-gence-ahsen-tvden-osmanli-tokadi/> erişim: 16.12.2015

muhabirin kendi görüşlerinin efekt kullanımı ile, izleyicilerin objektivitesine etki edebilecek düzeyde öne çıkarılması, röportajın içeriğine propagandist bir nitelik kazandırmaktadır.

4- Ak Parti Kürt Düşmanı mı?¹⁰

Mekan: AKP mitingi

Kişi Sayısı: 1

Süre: 1.02

Açıklama: “Sokak röportajlarımızda muhabirimiz mikrofon uzattığı gence Ak Parti Kürt Düşmanı mı? sorusunu yöneltti. Bakalım ne cevaplar verilmiş iyi seyirler.”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “Ak Parti Kürt Düşmanı mı?”

Vaat Edilen:

- Röportaj, AKP'nin Kürt düşmanı olup olmadığını anlamaya yöneliktir.
- AKP'nin Kürtlere belirli bir yaklaşımı vardır.

Açıklama: “Sokak röportajlarımızda muhabirimiz mikrofon uzattığı gence Ak Parti Kürt Düşmanı mı? sorusunu yöneltti. Bakalım ne cevaplar verilmiş iyi seyirler.”

Vaat Edilen:

- Birden fazla sokak röportajı yapılmıştır.
- Soru, bir kişiye yöneltilmiştir.
- Kişi, birden fazla cevap vermiştir.
- Cevap, videoda bulunmaktadır.

62 saniyelik videoda, “Ak Parti Kürt Düşmanı mı” sorusu 40. saniyede yöneltilmiştir. İlk 40 saniyede röportaj yapılan kişinin siyasi görüşü ve hangi partiye neden oy verdiği aktarılmıştır. Muhabirin kişiye herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır.

Videonun başlık ve açıklaması, içeriği ile %87,5 oranında tutarlılık göstermektedir. Videonun başlığına ve açıklamasına bakılarak içeriği, vaat edilenleri yüksek ölçüde karşılamaktadır. Başlık, açıklama ve içerik arasındaki tutarlılık oranının yüksek olduğu videoda provokatif bir söylem veya propagandist bir içeriğe rastlanmamıştır. Videoda etik olmayan bir durum bulunmamaktadır.

5- Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat'ın İslam Hakkındaki Görüşleri¹¹

Mekan: Haliç Kongre Merkezi

Kişi Sayısı: 1

Süre: 13.33

Açıklama: “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat ile mülakat”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat'ın İslam Hakkındaki Görüşleri”

Vaat Edilen:

- Ulusal Parti genel başkanı Gökçe Fırat Çulhaoğlu ile görüşülmüştür.
- Kendisinin İslam ile ilgili görüşleri alınmıştır.

¹⁰ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/ak-parti-kürt-düsmani-mi/> erişim: 16.12.2015

¹¹ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/ulusal-parti-genel-baskani-gokce-firatin-islam-hakkındaki-gorusleri/> erişim: 16.12.2015

Açıklama: “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat ile mülakat”

Vaat Edilen:

- Ulusal Parti genel başkanı Gökçe Fırat Çulhaoğlu ile yapılan sohbet, mülakat niteliğindedir.
- Belirli bir mülakat konusu bulunmamaktadır.

Videoda Gökçe Fırat Çulhaoğlu ile görüşülmüştür. Başlıkta vaat edildiği üzere içerik, Çulhaoğlu'nun İslam hakkındaki görüşleri üzerine değildir. Açıklamada vaat edildiği üzere içerik, belirli bir konu üzerine yapılandırılmamıştır. Görüşmede her türlü konudan bahsedilmektedir; İslamiyet, bunlardan yalnızca biridir. Muhabirler, röportaj yapılan kişiye müdahale etmemektedir.

Videonun içeriği, başlığıyla %50, açıklamasıyla %100 oranında örtüşmektedir. Video, İslamiyet ile ilgili bir sohbet üzerine kurulu olmasa da başlığın “Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat’ın İslam Hakkındaki Görüşleri” şeklinde olması yanıltıcıdır. Videonun başlığında İslamiyet’e vurgu yapılması başlığa yanıltıcı ve yönlendirici bir nitelik kazandırmaktadır. Bu durumda başlığın eksik olduğunu belirtmek mümkündür. Başlık seçiminde bilinçli bir şekilde İslamiyet’in öne çıkarılmasının, videoya ilgi çekmek amacı ile yapıldığını varsaymak mümkündür.

6- Erdoğan’ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik¹²

Mekan: Erdoğan mitingi

Kişi Sayısı: 1

Süre: 00.56

Açıklama: “Erdoğan’ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık ve Açıklama: “Erdoğan’ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik”

Vaat Edilen:

- Röportaj yapılan kişi/kişiler, Erdoğan’ın izinden gitmektedir.
- Röportaj yapılan kişi/kişiler, imanlı olduğunu belirtmektedir.

Videoda, röportaj yapılan kişi, Erdoğan destekçisidir ve onun izinden gitmektedir. Röportaj yapılan kişi kendisine yöneltilen soru karşısında kendisini “imanlı” olarak tanımlamaktadır. Muhabirin röportaj yapılan kişiye herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %100 oranında tutarlılık göstermektedir. Videoda provokatif bir söylem veya propagandist bir yaklaşım görülmemekte, etik olmayan bir durum bulunmamaktadır.

7- Ak Parti’yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler¹³

Mekan: Erdoğan mitingi

Kişi Sayısı: 1

Süre: 00.42

Açıklama: “Ak Parti’yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler Erdoğan’a Böyle destek oldular”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “Ak Parti’yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler”

Vaat Edilen:

¹² Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/erdoganin-pesinden-giden-imanli-genclik/> erişim: 16.12.2015

¹³ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/ak-partiyi-yalniz-birakmayan-servis-ciler/> erişim: 16.12.2015

- Videoda servisçiler yer almaktadır.
- Videodaki servisçiler AKP'nin yanında yer almaktadır.

Açıklama: "Ak Parti'yi Yalnız Bırakmayan Servisçiler Erdoğan'a Böyle destek oldular"

Vaat Edilen:

- Servisçiler AKP'nin yanında yer almaktadır.
- Servisçiler Erdoğan'a destek olmaktadır.
- Erdoğan, AKP'yi temsil etmektedir.

Videonun içeriğinde servisçilerin AKP'li olduklarına dair bir söylem bulunmamaktadır. Servisçiler Erdoğan'ı desteklediklerini belli etmektedirler. Videoda Erdoğan'ın, AKP'yi temsil ettiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır. 42 saniyelik videonun 16 saniyesi röportajdan, geri kalanı Erdoğan lehinde atılan sloganlardan oluşmaktadır. Muhabirin kişilere herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır.

Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %50 oranında tutarlılık göstermektedir. İçerikte bulunmamasına rağmen, başlık ve açıklamada kişilerin AKP'li olarak nitelendirilmesi etik olmamakla birlikte, propagandist bir yaklaşımdır. Aynı zamanda videonun başlık ve açıklaması üzerinden Erdoğan'ın AKP ile özdeşleştirilmesi, etik olmamakla birlikte yönlendirici bir tutumdur.

8- Ahsen Tv Muhabirini Çıldırtan HDP'li Genç¹⁴

Mekan: Gaziosmanpaşa

Kişi Sayısı: 1

Süre: 14.05

Açıklama: "Gaziosmanpaşa'da Mikrofon Uzattığımız HDP'li Gençten Çok İlginç Açıklamalar Yaptı Ahsen Tv Muhabirini Çılgına Cevirdi"

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: "Ahsen Tv Muhabirini Çıldırtan HDP'li Genç"

Vaat Edilen:

- Ahsen TV muhabiri, bir kişiyle röportaj yapmıştır.
- Röportaj yapılan kişi HDP'li olduğunu beyan etmiştir.
- Röportaj yapılan kişi, Ahsen TV muhabirini çıldırtmıştır.

Açıklama: "Gaziosmanpaşa'da Mikrofon Uzattığımız HDP'li Gençten Çok İlginç Açıklamalar Yaptı Ahsen Tv Muhabirini Çılgına Cevirdi"

Vaat Edilen:

- Röportaj Gaziosmanpaşa'da geçmektedir.
- Röportaj yapılan kişi HDP'li olduğunu beyan etmiştir.
- Kişi, ilginç açıklamalar yapmıştır.
- Ahsen TV muhabiri, kişinin açıklamaları sonucunda sinirlenmiştir.

Videoda, röportaja bir kişi ile başlansa da, röportaj sırasında birden çok kişi fikirlerini beyan etmektedir. Röportaj yapılan kişi, HDP'li olduğunu beyan etmektedir. Röportaj esnasında muhabir, kişinin söylemleri sonucu sinirlenmekte ve kişiye müdahale etmektedir. Röportaj yapılan kişi, muhabirin de bilmediğini belirttiği birtakım açıklamalar yapmaktadır.

¹⁴ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/ahsen-tv-muhabirini-çıldirtan-hdpli-genc/> erişim: 16.12.2015

Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %80 oranında tutarlılık göstermektedir. Fikirlerinin ters düşmesi sonucu muhabirin kişiye tepki göstermesi ve müdahale etmesi durumu, başlıkta ve açıklamada “çıldırttı” ve “çılıgına çevirdi” tabirleri ile aktarılmıştır. Başlıkta argo söylemlerin yer alması, videoya kışkırtıcı ve yönlendirici nitelikler yüklemektedir. Muhabirin röportaj yapılan kişi ile tartışmaya girmesi, videoyu sokak röportajı formatından uzaklaştırmaktadır.

9- Milli Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan’a Oy Veririm¹⁵

Mekan: Taksim

Kişi Sayısı: 1

Süre: 8.17

Açıklama: “Mili Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan’a Oy Veririm”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık ve Açıklama: “Milli Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan’a Oy Veririm”

Vaat Edilen:

- Videoda yer alan kişi, milli görüşçü olduğunu beyan etmiştir.
- Kişi, önemli bir açıklamada bulunmuştur.
- Kişi ile Erdoğan hakkında görüşülmüştür.
- Kişi, Erdoğan’a oy vermemiştir.
- Kişi, Erdoğan’a oy vermek için bir şartı olduğunu belirtmiştir.

Videoda kişi, milli görüşçü olduğunu beyan etmektedir ve birtakım açıklamalarda bulunmaktadır. Videoda, çoğunlukla Erdoğan ve Erbakan hakkında konuşmaktadır. Kişi, Erdoğan’a oy vermediğini ima etmektedir. Erdoğan’a oy vermek için şartları olduğunu belirtmekte, bu şartları sıralamaktadır. Muhabirin, röportaj yapılan kişiye bir müdahalesi bulunmamaktadır; ancak muhabir, kişiye yönlendirici sorular sormaktadır. Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %90 oranında tutarlılık göstermektedir. Videoda provokatif veya propagandist bir söylem bulunmasa dahi, muhabirin kişiye yönlendirici sorular sorması etik değildir.

10- Kemalistlerin CHP’sine TARİH dersi ile İnce Ayar Veren Öğretmen¹⁶

Mekan: Taksim

Kişi Sayısı: 1

Süre: 05.38

Açıklama: “Kemalistlere Fena TARİH Dersi Veren Genç”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “Kemalistlerin CHP’sine TARİH dersi ile İnce Ayar Veren Öğretmen”

Vaat Edilen:

- CHP, Kemalistlerindir.
- Kemalistler CHP’yi desteklemektedir.
- Videodaki kişi öğretmen olduğunu beyan etmiştir.
- Kişi, videoda tarih dersi vermiştir.

¹⁵ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/mili-goruscu-bombayi-patlatti-bir-sartla-erdogana-oy-veririm/> erişim:16.12.2015

¹⁶ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/kemalistlerin-chpsine-tarih-dersi-ile-ince-ayar-veren-ogretmen/> erişim: 16.12.2015

- Kişi, videoda verdiği tarih dersi üzerinden Kemalistlerin CHP'sini sert bir şekilde yola getirmektedir.

Açıklama: “Kemalistlere Fena TARİH Dersi Veren Genç”

Vaat Edilen:

- Bir kişi ile görüşme yapılmıştır.
- Kişi tarihe dayanarak, Kemalistleri sert bir şekilde yola getirmiştir.

Videoda, röportaj yapılan kişi, Kemalistlerden bahsetse de, CHP ile ilgili bir açıklaması bulunmamaktadır. Röportajda Kemalistlerin CHP'li veya CHP'lilerin Kemalist olduğuna dair bir bilgi verilmemektedir. Kişinin, öğretmen olduğuna dair bir beyanı bulunmamaktadır. Kişinin, tarih dersi vererek hedef aldığı kitleyi sert bir şekilde yola getirmesi gibi bir durum bulunmamaktadır. Kişi, açıklamalarını yaparken tarihe değinmektedir. Muhabirin kişiye herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır.

Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %16,6 oranında tutarlılık göstermektedir. İçerikte bulunmamasına rağmen başlıkta, röportaj yapılan kişinin hedef aldığı grubun CHP'li olarak nitelendirilmesi etik olmamakla birlikte, yanıltıcı ve provoke edicidir. İçerikte, sert bir şekilde uyarılma manasına gelen “ders verme” durumu bulunmasa da, başlık ve açıklamada bu durumun ima edilmesi yanıltıcı ve provoke edicidir. Kişinin öğretmen olduğuna dair bir beyan bulunmasa da, başlıkta öğretmen olduğunun belirtilmesi etik olmamakla birlikte yanıltıcıdır. Başlık ve açıklamanın içerik ile tutarsız olduğu videoda, kişi ve grupların bilinçli bir seçimle beyanlarının dışında nitelendirilmesi etik olmamakla birlikte kışkırtıcı ve hedef göstericidir. Kemalist olarak belirtilen grup ile bir siyasi parti olan CHP'nin özdeşleştirilmesi, doğruluğu kanıtlanmamış bir varsayım olarak yanıltıcıdır.

11- CHP'li Gencin ŞOK İtirafı “CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı”¹⁷

Mekan: Taksim

Kişi Sayısı: 1

Süre: 00.20

Açıklama: “Taksim’de CHP'li Gencin ŞOK İtirafı ‘CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı’”

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık: “CHP'li Gencin ŞOK İtirafı ‘CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı’”

Vaat Edilen:

- Videodaki kişi CHP'li olduğunu beyan etmiştir.
- Kişi, başkaları tarafından bilinmesi sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip bir açıklama yapmıştır.
- Kişinin açıklaması şoke edicidir.
- Kişinin saklamaktan vazgeçtiği şoke edici gerçek CHP'nin cami sattığıdır.
- Kişi, “CHP cami satarak oh iyi yaptı” beyanında bulunmuştur.

Açıklama: “Taksim’de CHP'li Gencin ŞOK İtirafı ‘CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı’”

Vaat Edilen:

- Görüşme Taksim’de gerçekleşmiştir.
- Videodaki kişi CHP'li olduğunu beyan etmiştir.

¹⁷ Videoya ulaşmak için: <http://ahsentv.com.tr/chpli-gencin-sok-itarafi-chp-camii-satarak-oh-iyi-yapti/> erişim: 16.12.2015

- Kişi, başkaları tarafından bilinmesi sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip bir açıklama yapmıştır.
- Kişinin yaptığı açıklama şoke edicidir.
- Kişinin saklamaktan vazgeçtiği şoke edici gerçek CHP'nin cami sattığıdır.
- Kişi, "CHP cami satarak oh iyi yaptı" beyanında bulunmuştur.

Video, sokak röportajı formatında değildir. Kişi, CHP'li olduğunu beyan etmektedir ancak herhangi bir itirafta bulunmamaktadır. Videoda "şoke edici" olarak tabir edilen bir açıklama bulunmamaktadır. Kişinin, "CHP cami satarak oh iyi yaptı" şeklinde bir beyanı bulunmamaktadır. Muhabirin, elindeki broşürü işaret ederek "10 kuruşa camiye sattı bak burada yazıyor" demesinin üzerine mikrofon uzatılan kişi "çok iyi yapmış" demektedir.

Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %40 oranında tutarlılık göstermektedir. Başlık ve açıklamada vaat edildiği üzere, içerikte bir itiraf, başkaları tarafından bilinmesi sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklama yapma durumu bulunmamaktadır. Muhabirin iddia ettiği cami satma durumunun, kişinin itirafı gibi beyan edilmesi, etik olmamakla birlikte provoke edicidir.

12- FETULLAH GÜLEN'İ SEVEN GENÇ İLE ERDOĞAN SAVUNUCUSU'NUN KIYASIYA BİR TARTIŞMASI

Mekan: Taksim

Kişi Sayısı: 2

Süre: 18.48

Açıklama: "Fetullah GÜLEN'İ Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu'nun Kıyasıya Bir Tartışması"

Başlık ve Açıklamada Vaat Edilenler:

Başlık ve Açıklama: FETULLAH GÜLEN'İ Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu'nun Kıyasıya Bir Tartışması

Vaat Edilen:

- Videoda iki kişi bulunmaktadır.
- Kişilerden birisi Fetullah Gülen'i sevdiğini, diğeri Erdoğan'ı savunduğunu beyan etmiştir.
- Kişiler birbirleriyle, şiddetli bir biçimde tartışmıştır.

Videoda röportaj yapılan iki kişi, kendi fikirlerini savunsa da aralarında "kıyasıya" olarak tabir edilen şiddetli bir tartışma bulunmamaktadır. Kişilerden birisi Erdoğan'ı savunduğunu beyan etse de, diğer kişi Fetullah Gülen'i sevdiğine dair bir açıklamada bulunmamakta; cemaatin bir ferdi olmadığını belirtmektedir. Muhabir, kişilere müdahale etmemektedir.

Başlık ve açıklama videonun içeriği ile %66,6 oranında tutarlılık göstermektedir. Röportaj yapılan kişilerden birinin, Fetullah Gülen'i sevdiğine veya desteklediğine dair bir beyanı bulunmasa da, başlık ve içerikte bu şekilde yer alması etik olmamakla birlikte, yanıltıcı, provoke edici ve hedef göstericidir. Videonun daha ilgi çekici hale gelebilmesi amacı ile seçildiği varsayılan başlık, kişinin özgürlüğünü kısıtlamakta ve kişiyi ötekileştirmektedir.

Sonuç:

Ahsen TV'de yer alan ve çalışma kapsamında değerlendirilen 12 sokak röportajı videosunun bir kısmında, röportaj yapılan kişilerin beyanları dışında nitelendirerek ötekileştirildiğine rastlanmıştır. Bu nitelendirmeler, etik olmamakla birlikte provoke edicidir. Çalışma kapsamında incelenen 12 videodan, provokatif unsurların bulunduğu belirlenen başlıklarda, HDP, PKK, Erdoğan düşmanlığı, CHP ve Fetullah Gülen aleyhinde bir propaganda yapıldığını belirtmek mümkündür. Provokatif olduğu saptanan unsurlar videoların başlık ve açıklamasında yer alsa da, videoların içeriklerinde doğrulanmamıştır; bu nitelendirmeler kışkırtıcı ve

provoke edici öğeler olarak kullanılmıştır. Aşağıdaki tablolarda, provoke edici unsurların bulunduğu başlıklar italik olarak gösterilmiştir.

Tablo 2: İçerik ile %50'nin Altında Tutarlılık Gösteren Başlık ve Açıklamalar

%50'nin Altında Tutarlılık Gösterenler:		
Başlık	Açıklama	İçerik İle Olan Tutarlılık
<i>Pkk Savunucusu HDP'liler Ahsen Tv'ye Böyle Müdahale Etti</i>	<i>Pkk Savunucusu HDP'liler Ahsen Tv'ye Sözlü Böyle Saldırlar CHP adam Erdoğan Düşmanlığından dolayı HDP'lilerle Aynı Safta</i>	%14,2
<i>Erdoğan Düşmanı Gence Ahsen Tv'den Osmanlı Tokadı</i>	<i>Cumhurbaşkanlığı sarayına kafayı takan gence Ahsen Tv Muhabirinden Osmanlı Tokadı</i>	%40
<i>Kemalistlerin CHP'sine TARİH dersi ile İnce Ayar Veren Öğretmen</i>	<i>Kemalistlere Fena TARİH Dersi Veren Genç</i>	%16,6
<i>CHP'li Gencin ŞOK İtirafı "CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı"</i>	<i>Taksim'de CHP'li Gencin ŞOK İtirafı "CHP Camii Satarak OH İyi Yaptı"</i>	%40

Seçilen 12 videoda, başlık ve açıklama ile %50'nin altında tutarlılık gösteren içeriklerde provokatif ve propagandist yaklaşımın olduğu tespit edilmiştir. Başlık ve açıklamalarda kullanılan argo dil ve doğruluğu bulunmayan beyanlar üzerinden yapılan propaganda, video ile etkileşime geçecek kişi veya grupları kışkırtabilecek bir etkiye sahip olduğundan dolayı videolar provokatif bir eğilim göstermektedir.

Tablo 3: İçerik ile %50 ve Üzeri Tutarlılık Gösteren Başlık ve Açıklamalar

%50 Ve Üzeri Tutarlılık Gösterenler:		
Başlık	Açıklama	İçerik İle Olan Tutarlılık
Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü genç	Sokak ropörtajlarında Ahsen Tv Muhabirini Susturan Ülkücü gencci dinliyorsunuz iyi seyirler.	%50
Ak Parti Kürt Düşmanı mı?	Sokak ropörtajlarımızda muhabirimiz mikrofon uzattığı gence Ak Parti Kürt Düşmanı mı? sorusunu yöneltti. Bakalım ne cevaplar verilmiş iyi seyirler.	%87,5
Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat'ın İslam Hakkındaki Görüşleri	Ulusal parti genel başkanı Gökçe Fırat ile mülakat	%50
Erdoğan'ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik	Erdoğan'ın Peşinden Giden İmanlı Gençlik	%100
Ak Parti'yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler	Ak Parti'yi Yalnız Bırakmayan Servis ciler Erdoğan'a Böyle destek oldular	%50
Ahsen Tv Muhabirini Çıldırtan HDP'li Genç	Gaziosmanpaşa'da Mikrofon Uzattığımız HDP'li Gençten Çok İlginç Açıklamalar Yaptı Ahsen Tv	%80

	Muhabirini Çılgına Cevirdi	
Milli Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan'a Oy Veririm	Mili Görüşçü Bombayı Patlattı: Bir Şartla Erdoğan'a Oy Veririm	%90
<i>Fettullah GÜLEN'i Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu'nun Kıyasıya Bir Tartışması</i>	<i>Fetullah GÜLEN'i Seven Genç İle ERDOĞAN Savunucusu'nun Kıyasıya Bir Tartışması</i>	%66,6

İncelenen 12 videoda, başlık ve açıklama ile %50 ve üzeri tutarlılık gösteren içeriklerde çoğunlukla, argo dil ve doğruluğu kanıtlanmamış beyanlar üzerinden yapılan provokatif bir söyleme rastlanmamıştır. Ancak, incelenen videolar arasından tutarlılık olanı yüksek olan içeriklerin geneline bakıldığında, Ahsen TV'nin propagandist bir yaklaşım içinde olduğu da görülebilmektedir.

Yapılan incelemeler baz alınarak, Ahsen TV'nin sokak röportajları başlığı altında düzenlediği siyasi içerikli belirli videoların başlık ve açıklamalarında içerik ile uyumsuz tabirlerin kullanıldığını, provoke edici ve propagandist bir tutumun sergilendiğini belirtmek yanlış olmayacaktır. İncelenen videolarda, röportaj yapılan kişilerin beyanları dışında, onlar hakkında yapılan nitelendirilmeler etik değildir ve videoları izleyecek kişileri yanıltabilecek özelliklere sahiptir. İncelenen 12 videonun bir kısmında, doğruluğu kanıtlanmamış sınıflandırmalar ile ötekileştirmenin yapıldığı başlıklar üzerinden, gerçekliği bulunmayan temsiliyetler yaratılmaktadır. Belirlenen videolardan provokatif unsurların bulunmadığı başlıklarda ise kışkırtıcı öğeler bulunmasa da, propagandist bir yaklaşıma rastlanmaktadır. Bu bağlamda Ahsen TV isimli web sitesinde, sokak röportajları başlığı altında bulunan, başlık ve açıklamanın içerik ile uyummadığı, en çok favori almış siyasi içerikli bazı videolarda provoke edici unsurlar aracılığıyla bir propaganda yapıldığını belirtmek yanlış olmayacaktır. Başlık ve açıklamanın içerik ile örtüştüğü, en çok favori almış bir takım siyasi içerikli videolarda ise provoke edici unsurlar bulunmasa da, bu videolar aracılığı ile de bir propaganda yapıldığını ileri sürmek mümkündür.

Kaynakça:

- Arikan Nuraydın., (2010). "Siyasal Propaganda Açısından Televizyon Haber Programları (Örnek Olay: 28 Şubat Sürecinde Arena Programı)", Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ateş Davut., (2009). "Küresel şehirde güvenlik sorunu", *ODTÜ Gelişme Dergisi*, Sayı:36, s.1-23.
- Boczkowski Pablo J., (2005). *Digitizing the News: Innovation in Online Newspapers*, Cambridge, The Mit Press.
- Deuze Mark., (2007). *Media Work: Digital Media and Society Series*, Cambridge, Polity Press.
- Erdoğan İrfan., (2006). "Medya ve etik: eleştirel bir giriş", *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, Sayı:23, 2006, s.1-26.
- Geray Haluk, Aydoğan Aylin., (2010). "Yeni İletişim Teknolojileri ve Etik", Çaplı Bülent, Tuncel Hakan (der.), *Televizyon Haberciliğinde Etik*, Ankara, Fersa Matbaacılık, s.305-321.
- Herman Edward S., Chomsky Noam., (2012). *Rızanın İmalatı: Kitle Medyasının Ekonomi Politikası*, İstanbul, bgst Yayınları.

Kalender Ahmet., (2007). "Propaganda Aracı Olarak Sinema: 1990 Sonrası Amerikan Filmlerinde Propagandanın Kullanımı Üzerine Bir Çalışma", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Karaduman Murad., (2002). "Değişen İletişim Ortamı, Yeni Medya ve İnternet Gazeteciliği", Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Gazetecilik Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Kazaz Mete., (2007). "Geleneksel Habercilikten İnternet Haberciliğine Geçiş Sürecinde Spor Basını", *Selçuk İletişim*, C:IV, Sayı:4, s. 220-229.

Varol Asaf., (2011). "İnternet Yayıncılığında Etiksel Sorunlar", *II. Medya ve Etik Sempozyumu*, Fırat Üniversitesi, s.1-15.

İnternet:

Ahsen TV:

<http://ahsentv.com.tr/sokak-roportajlari/> erişim: 31.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/pkk-savunucusu-hdpliler-ahsen-tvye-boyle-mudahale-etti/> erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/ahsen-tv-muhabirini-susturan-ülkü-cü-ge-nç/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/erdogan-düsmani-gence-ahsen-tvden-osmanli-tokadi/> erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/ak-parti-kürt-düsmani-mi/> erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/ulusal-parti-genel-baskani-gokce-firatin-islam-hakkindaki-gorusleri/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/erdoganin-pesinden-giden-imanli-gençlik/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/ak-partiyi-yalniz-birakmayan-servis-ciler/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/ahsen-tv-muhabirini-çıldirtan-hdpli-genc/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/mili-goruscu-bombayi-patlatti-bir-sartla-erdogana-oy-veririm/>
erişim:16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/kemalistlerin-chpsine-tarih-dersi-ile-ince-ayar-veren-ogretmen/>
erişim: 16.12.2015

<http://ahsentv.com.tr/chpli-gencin-sok-itirafi-chp-camii-satarak-oh-iyi-yapti/> erişim: 16.12.2015